

Handläggare
Peter Fahlander
Telefon: 08-50833062

Till
Utbildningsnämnden
2018-04-19

Nya regler för lovskola i årskurs 8 och 9

Fastställande av tilläggsbelopp för obligatorisk lovskola i årskurs 8 och 9

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Utbildningsnämnden beslutar att tilläggsbelopp för obligatorisk lovskola i årskurs 8 och 9 utbetalas för högst 2 veckor, motsvarande 50 timmar/elev och läsår för såväl fristående som kommunala huvudmän.
2. Utbildningsnämnden beslutar att tilläggsbeloppet är 1 500 kronor per vecka eller 300 kr per dag. För fristående huvudmän tillkommer 6 procent momsersättning.
3. Utbildningsnämnden beslutar att tilläggsbeloppet finansieras under 2018 med budgeterade reserver i nämndens VP 2018 och för kommande år tas budgetbehovet med i den ordinarie budgetprocessen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stad erbjuder sedan tidigare lovskola för elever i årskurs 4-9, och avser att även fortsättningsvis göra detta. Från och med den 1 augusti 2017 finns en reglering i skollagen om en skyldighet för kommuner och fristående skolhuvudmän att erbjuda lovskola för elever i årskurs 8 och 9. Detta avser elever i årskurs 8, som riskerar att i årskurs 9 inte bli behöriga till ett nationellt yrkesprogram i gymnasieskolan, samt elever som avslutat årskurs 9 och inte blivit behöriga till ett nationellt yrkesprogram.

Den obligatoriska lovskolan i årskurs 8 och 9 ska finansieras av elevens hemkommun, vilket innebär att fristående huvudmän har rätt att få tilläggsbelopp för de elever som deltar i lovskola.

Förvaltningen ska därför föreslå en modell för utbetalning av tilläggsbelopp till fristående huvudmän. Utifrån principen om bidrag på lika villkor mellan kommunala och fristående huvudmän, föreslås att även kommunala skolor ersätts enligt samma modell.

Tilläggsbeloppet för obligatorisk lovskola föreslås uppgå till 1 500 kr per vecka eller 300 kr per dag. Då lovskolan ska uppgå till minst 50 timmar, innebär det att varje elev är berättigad till ersättning för två veckor, vilket motsvarar totalt 3 000 kr per elev.

Bakgrund

Som ett led i att öka elevernas måluppfyllnad, ska Stockholms stads skolor i egen regi erbjuda lovskola till de elever i årskurs 4-9 som inte beräknas nå målen i ett eller flera ämnen, eller som inte uppnår behörighet till nationella yrkesprogram i årskurs 9.

Finansiering har till och med augusti 2017 skett via skolornas budget (skolpeng och socioekonomiskt bidrag) samt via statsbidrag för elever i årskurs 6-9. Från augusti 2017 är det, enligt skollagen, obligatoriskt att erbjuda elever i årskurs 8-9 lovskola. Lovskola för elever i årskurs 4-7, är däremot frivilligt för huvudmännen att erbjuda.

I och med införandet av obligatorisk lovskola, kompenseras kommunerna för skyldigheten att erbjuda lovskola. Denna kompensering sker, från och med 2018, genom generella statsbidrag med 60 mnkr kr (6 kr per invånare), vilket motsvarar totalt cirka 5,4 mnkr för Stockholm.

Samtidigt minskas det riktade statsbidrag som idag kan sökas för att erbjuda lovskola. Det finns därmed inte längre något statsbidrag att söka för genomförande av obligatorisk lovskola i årskurs 8 och 9.

Det går dock fortsättningsvis att söka statsbidrag för frivillig lovskola avseende elever i årskurs 6 och 7 samt för gymnasiet. Det kommer även att finnas statsbidrag för elever i årskurs 8 och 9 avseende frivillig lovskola. Detta innebär att huvudmannen har möjlighet att erbjuda lovskola finansierad med statsbidrag, utöver de 50 timmar som är obligatoriska.

Ärendet

De nya reglerna för obligatorisk lovskola regleras i skollagen 1 kap. 3 § samt 10 kap. 23 a- 23 f §§. Lovskola är en del av grundskolan,

men ingår inte i den minsta garanterade undervisningstiden.

Eleverna har rätt till skolmåltider, skolskjuts och tillgång till elevhälsa. I skollagen definieras lovskola som *undervisning som anordnas under lov under en termin eller utanför terminstid och som inte är obligatorisk för eleverna*.

Lovskolan som erbjuds ska omfatta minst 50 timmar och anordnas under sommarlovet, eller under andra lov. Om en elev under läsåret deltagit i lovskola under annat lov än sommarlovet kan denna tid avräknas från de 50 timmar som eleven har rätt till. Huvudmannen bestämmer vid vilken eller vilka skolor som lovskola ska anordnas.

Det är inte obligatoriskt för eleven att delta i lovskola, elevens vårdnadshavare kan tacka nej till erbjudandet. Om en elevs vårdnadshavare tackar ja till ett erbjudande om lovskola, är emellertid eleven skyldig att delta i lovskolans verksamhet.

De nya reglerna innebär också att staden, i egenskap av hemkommun för elever i fristående skolor, ska finansiera den obligatoriska lovskolan för dessa i form av ett tilläggsbelopp. Skälet till att lovskolan finansieras via tilläggsbelopp och inte via grundbeloppet/skolpengen, är att vissa skolor inte bedöms ha några elever som uppfyller förutsättningarna för lovskola och därmed inte har heller inga kostnader.

En fördelning via grundbeloppet/skolpengen skulle därför medföra att en enskild huvudman får ersättning för lovskola, trots att huvudmannen inte har någon kostnad för sådan verksamhet. Om ersättningen lämnas i form av tilläggsbelopp riktas istället resurserna till de som har faktiska kostnader för verksamheten.

Finansieringsmodell och administration

Skollagens bestämmelser om att fristående huvudmän har rätt att få tilläggsbelopp för de elever som deltar i obligatorisk lovskola, innebär att en modell för detta bör tas fram. För att göra modellen likvärdig mellan kommunala och fristående huvudmän, föreslås att modellen även ska gälla för finansiering av obligatorisk lovskola i kommunal regi.

Bidragsnivån för statsbidraget för lovskola för årskurs 6 och 7 är 1 500 kr/elev och vecka för sommarlovet, alternativt 300 kr per elev och dag för övriga lov. Därför kan med fördel finansieringen av den obligatoriska lovskolan, ske enligt samma modell.

Av proposition 2016/17:156 ”En skyldighet att erbjuda lovskola”, som ligger till grund för de nya reglerna, framgår det att kostnaderna är uppskattade till 1 300 kr per elev och vecka enligt utredningens beräkningar.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i sitt remissvar angett att deras bedömning är att utredningen generellt sett gjort välgrundade och noggranna beräkningar av de ökade kostnader som skyldigheten att erbjuda lovskola medför. Skolverket anser i sitt remissvar att de 1 500 kr per elev som statsbidraget uppgår till inte täcker kostnaderna fullt ut, utan deras bedömning är att kostnaderna blir 1 975 kr per elev och vecka.

Budgeten för obligatorisk lovskola påverkas dels av hur många elever som bedöms delta och dels nivån på den ersättning per vecka som ska utgå. Utifrån principen att inte ändra de finansiella förutsättningarna för skolorna, bedöms det vara rimligt att ersättningen ligger i samma nivå som det tidigare statsbidraget.

Beloppet 1 500 kr per vecka, som var nivån på det tidigare statsbidraget, ligger dessutom i närheten av den nivå som beräkningarna i propositionen utgår från.

Därför bör tilläggsbeloppet för obligatorisk lovskola för fristående skolor, fastställas till 1 500 kr per vecka eller 300 kr per dag. Med utgångspunkt från principen om lika villkor, bör samma belopp gälla för skolor i egen regi och kommunala skolor i annan kommun.

Då lovskolan ska uppgå till minst 50 timmar, innebär det att varje elev är berättigad till ersättning för två veckor, vilket motsvarar 3 000 kr. Enligt reglerna om lika villkor, så tillkommer 6 procent momsersättning på totalbeloppet för fristående skolor. Detta gäller för samtliga bidrag till fristående skolor, både grundbelopp och tilläggsbelopp.

Administrationn av finansieringsmodellen bör vara så enkel och kostnadseffektiv som möjligt. Därför bör hanteringen likna finansieringsmodellen för modersmålsersättning. Det innebär att huvudmännen/skolorna meddelar vilka elever som deltagit i verksamheten och medel utbetalas utifrån elevunderlaget en gång per läsår. Avdelningen för ekonomi och styrning föreslås ansvara för administrationen av detta tilläggsbelopp.

Antal elever

Antal stockholmselever i varje årskurs uppgår till cirka 9 500 elever. Då andelen elever, enligt senaste statistik, som är behöriga till gymnasiet yrkesprogram uppgår till 89,3 procent, så innebär det att cirka 11 procent av eleverna i årskurs 8 och 9 ska erbjudas

möjligheten att delta i lovskola.¹ Med utgångspunkt från detta bör drygt 2 000 elever erbjudas lovskola och baserat på tidigare års statistik, bör drygt 40 procent av dessa tacka ja till att delta.

Det antal elever i årskurs 8 och 9 som kommer att gå i lovskola blir då ungefär 900 elever. Av dessa bedöms cirka 25 procent gå i friskolor.

Budget

Då antal elever som bedöms delta i lovskola uppgår till cirka 900 elever kommer budgetbehovet uppgå till 2,7 mnkr (1 500 kr * 2 veckor * 900 elever). Efterfrågan och därmed elevantalet kan tänkas variera över tid och därför bör en årlig bedömning angående det troliga elevantalet göras.

Tilläggsbelopp för obligatorisk lovskola i årskurs 8 och 9	Belopp i kr
Per elev och vecka	1 500
Per elev och dag	300
Maximalt belopp per elev och år (2 veckor)	3 000
Beräknat antal elever	900
Beräknat budgetbehov	2 700 000

I nämndens VP 2018 finns inga budgetmedel avsatta för obligatorisk lovskola. För att hantera finansieringen under 2018, föreslås därför att budgeterade reserver används. För att finansiera lovskola kommande budgetår och därefter, föreslås att budgetmedel avsätts via förvaltningens ordinarie budgetprocess.

Lovskola på entreprenad

Huvudman får överlämna undervisning inom lovskola på entreprenad, för att skapa bättre förutsättningar för huvudmännen. Detta gäller alla huvudmän och innebär att avtal om att utföra lovskola kan tecknas mellan kommuner och mellan fristående huvudmän och kommuner.

Vissa huvudmän har bara ett fåtal elever som är aktuella för lovskola. Dessa huvudmän har möjlighet att överlämna verksamheten och/eller ta in elever från andra huvudmän, för att på så sätt skapa en effektivare verksamhet. Den som överlämnar verksamheten är dock fortfarande huvudman, och är den som sätter betyg.

¹ Här avses 11 procent i respektive årskurs

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Då Stockholms stad sedan tidigare erbjuder lovskola för elever i årskurs 4-9, och innehållet i samt organisationen av verksamheten är densamma som innan lagförändringen, är det rimligt att de finansiella förutsättningarna för huvudmännen/skolorna blir så oförändrade som möjligt. Det är också önskvärt med en modell som är tydlig och lätt att administrera.

Detta är särskilt viktigt att påpeka då de sammanlagda finansieringsförutsättningarna för lovskoleverksamheten, det vill säga både obligatorisk och frivillig lovskola, består av flera olika delar.

För lovskola i årskurs 4-5 ska finansiering ske av skolorna själva via skolpengen. För årskurs 6-7 sker finansieringen via ett statsbidrag som söks via central förvaltning. För årskurs 8-9 sker finansieringen via tilläggsbelopp enligt detta förslag. Förslaget är att nivån på tilläggsbeloppet fastställs till 1 500 kr per vecka eller 300 kr per dag för både fristående och kommunala skolor. Då lovskolan ska uppgå till minst 50 timmar innebär det att varje elev är berättigad till ersättning för två veckor, vilket motsvarar 3 000 kr.

Totalt blir det därmed tre olika modeller beroende på elevernas åldrar.

Det bör särskilt noteras att de skolor som eventuellt väljer att erbjuda obligatorisk lovskola för årskurs 8 - 9 i mer än två veckor eller 50 timmar har möjlighet att söka statsbidrag hos Skolverket för tid utöver 50 timmar.

Förvaltningen föreslår att ett tilläggsbelopp för obligatorisk lovskola i årskurs 8 och 9 utbetalas för högst 2 veckor, motsvarande 50 timmar/elev och läsår för såväl fristående som kommunala huvudmän. Vidare att tilläggsbeloppet är 1 500 kronor per vecka eller 300 kr per dag. För fristående huvudmän tillkommer 6 procent momsersättning.

Finansiering av tilläggsbeloppet föreslås under 2018 ske med budgeterade reserver i nämndens VP 2018 och för kommande år tas budgetbehovet med i den ordinarie budgetprocessen.